

Kääntöpuolella
suomenkielinen lehti

eko.

EKOROSKS KUNDTIDNING

Bioavfallspäsen
påverkar
produktionen av
biogas, läs mera s. 3

Tommy Brännkärr delade ut kärl för insamling av förpackningar till bostadsbolagen sommaren 2023.
Foto: Per Peltola

På väg mot ett kretsloppssamhälle

Vår planet har begränsat med resurser. Ett sätt att hushålla med resurserna är att ta det mesta ur avfallet vi slänger bort. Vi är redan duktiga på att använda energin i avfallet, endast 1 % av hushållsavfallet hamnar på deponin. Återvinningsgraden med energiåtervinningen medräknad ligger på 99 %. Men vi måste få ut mer material. På Ekorosks område ligger materialåtervinningsprocenten på 48 % vilket är bra ur ett finländskt perspektiv. Men vi

har långt kvar till målsättningen på 65 % per år 2035. Förpackningsinsamlingen vid bostadsbolagen, textilinsamlingen och bioinsamlingen är alla byggklossar för att nå målet.

Jag vill tacka alla hushåll för det sorteringsarbete ni utför och tillsammans fortsätter vi att närma oss ett kretsloppssamhälle.

Michael Östman
Verkställande direktör

Avfallsavgifter 2024

Österbottens avfallsnämnd har slagit fast hushållens avfallsavgifter från och med årsskiftet 1.1. 2024. Avfallsavgifterna består av fasta avgifter, behandlingsavgifter och tömningsavgifter. Alla priser nedan angivna inklusive moms 24 %.

De fasta avgifterna för hushållen är följande; hushåll med 3 eller fler personer 10,76 €/mån., hushåll med 1-2 personer 7,49 €/mån., samt bostadshus med 5 eller fler bostäder 7,02 €/bostad/mån. På årsnivå innebär det att den fasta avgiften är 129,12 € för hushåll med 3 eller fler personer, 89,88 € för hushåll med 1-2 personer, samt 84,24 € per bostad i bostadshus med 5 eller fler bostäder.

Behandlingsavgiften för bioavfall är för egna hemshus och parhus 0,40 €/tömning. För bostadsbolag 140l kärl = 0,93 €/kärl/tömning, samt 240l kärl = 1,59 €/kärl/tömning. Behandlingsavgiften för energiavfall enligt kärlstorlek, 140l kärl = 0,93 €/kärl/tömning, 240l kärl = 1,59 €/kärl/tömning, 360l

kärl = 2,37 €/kärl/tömning, samt 660l kärl = 4,34 €/kärl/tömning. Behandlingsavgifternas storlek på årsnivå är beroende av volymen på kärlden samt tömningsintervall.

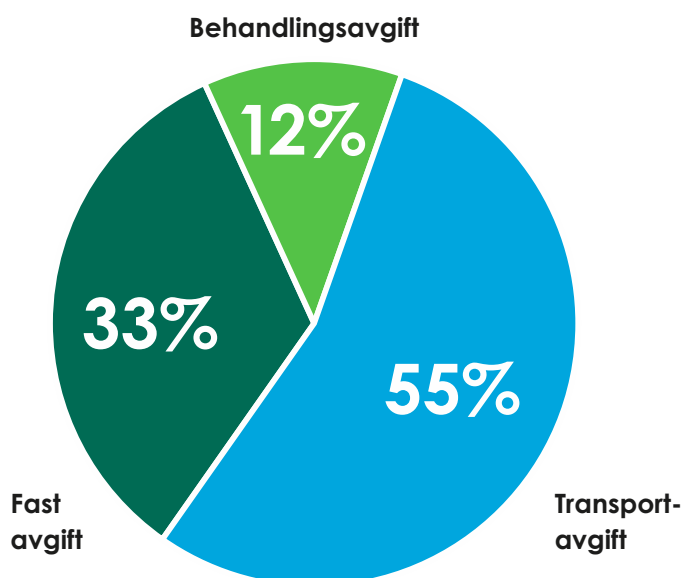
Tömningsavgiften för bioavfall, samt metall-, glas-, kartong- och plastförpackningar är oförändrade. Tömningsavgiften för bioavfall är för 140l och 240l kärl 3,04 €/tömning, samt för djupkärl 16,48 €/tömning. För förpackningsavfall är tömningsavgifterna följande; för kartong- och plastförpackningar 140-660l kärl 3,19 €/tömning samt för djupkärl 13,34 €/tömning, för metall- och glasförpackningar 140-660l kärl 3,92 €/tömning samt för djupkärl 16,00 €/tömning. Tömningsavgifternas storlek på årsnivå är beroende av volymen på kärlden samt tömningsintervall. Ekorosk kan inte påverka avfallstransportörernas prissättning av tömningsavgiften för energiavfall.

Behandlingsavgifterna för hushållens slam är oförändrade. Behandlingsavgiften för; slam från slamavskiljare är 21,74 €/m³, slam

från samlingsbrunn 5,80 €/m³, samt slam från minireningsverk 21,74 €/m³. Ekorosk kan inte påverka slamtransportörernas prissättning av tömningsavgiften.

Fritidsfastigheternas fasta avgift för hushåll som inte är bosatta på Ekorosks verksamhetsområde är 20,15 €/år. Tömningsavgiften för servicenivå 1 är 31,40 €/år, för servicenivå 2

är den 26,14 €/år, samt för servicenivå 3 är den 20,90 €/år.

Avfallsavgifternas fördelning år 2024 hos en exempelfamilj med 1-2 personer. Hur stora de olika andelarna är beror i praktiken på hushållets storlek, tömningsintervaller och avstånd från avfallscentralen.

Bioavfallspåsar som sparar på naturen

Bioavfallspåsar av plast sprider plastbitar i naturen, därför ska man lägga bioavfall i papperspåsar eller biologiskt nedbrytbara påsar med märkningen EN13432 sedan juli ifjol. Det får inte heller vara förpackningar av plast bland bioavfallet. Ta gammal och skämd mat ur förpackningen innan du lägger maten i bioavfallet.

Bioavfallet förs till Stormossens biogasanlägg-

ning i Korsholm, där man röter bioavfallet. Slutprodukten är biogas, som blir till trafikbränsle och rötningsrester som blir till kom-

”Papperspåsens material lämpar sig bäst för processen”

postjord och säljs. Produktionsanläggningens driftchef **Kristiina Kuosma** berättar att man inte får bort all plast ur bioavfallet trots att man separerar bioavfallet från orenheter i produktionen. Rötningsresterna innehåller små plastbitar. På det sättet spris plast ut i naturen tillsammans med kompostjorden.

- Det är bättre att sortera plastförpackningar, till exempel plastpåsar i in-

samlingen av plastförpackningar, eftersom rätt sorterat plast går att använda som råvara för nya produkter. Så sparar vi på naturen också den vägen, påpekar Kuosma.

Ekorosk godkänner också biologiskt nedbrytbara påsar med märkningen EN13432, men de är inte helt problemfria.

- Biologiskt nedbrytbara påsar är utvecklade för industriell kompostering,

Driftschef Kristiina Kuosma presenterar biogasreaktorn.

medan vi röter bioavfallet i syrefri omgivning i vår anläggning, förklarar Kuosma.

Det här betyder att den biologiskt nedbrytbara påsen inte hinner brytas ner helt under produktionsprocessen så att bitar av den biologiskt nedbrytbara påsen följer med i kompostjorden. Eftersom kompostjorden säljs till kunder bör den vara så ren som möjligt och av god kvalitet.

Papperspåsens material lämpar sig bäst för produktionsprocessen vid

biogasanläggningen, eftersom den inte innehåller några oönskade kemikalier eller tungmetaller. Papperspåsen består av ett helt organiskt, förnybart och nedbrytbart material. Den orsakar inga problem i rötningsresten för att pappersfibrerna byts ner snabbt.

Förutom att papperspåsen fungerar bäst i produktionsprocessen, så har den också en pedagogisk effekt. Ekorosk analyserar hushållsavfallet årligen och resultaten visar att bioavfall som är förpackat i papperspåsar är av bättre kvalitet än bioavfall packat i plast-

påsar.

- Bioavfall som är förpackat i papperspåsar är rent och innehåller ingen plast, medan bioavfall packat i plastpåsar innehåller plastförpackningar. Det vill säga att papperspåsen har en uppmuntrande inverkan så att vi sorterar bioavfallet bättre, konstaterar Ekorosks informatör **Pia Grankvist**.

Text: Essi Backlund

Bild: Stormossen

Ansvarig utgivare
Ab Ekorosk Oy
Spituholmsvägen 90
68600 Jakobstad
(06) 781 4500
info@ekorosk.fi
www.ekorosk.fi

Victor Fellman från Finells Transport Ab tömmer bioavfallskärl.

Sortering av matolja

Matolja sorteras till bioavfall. Du kan absorbera den in i hushållspapper eller lägga i ett tomt mjölkpaket som du tejpar fast. Matoljan ska inte föras till återvinningsstationen utan den ska läggas i hemmets bioavfallskärl.

Kompostering i vinterkölden

lfjol när papperspåsen togs i bruk blev många inspirerade att börja kompostera. Men kompostering under vinterhalvåret kräver både förberedelser i köket och andra komposteringsmetoder än på sommaren.

På vintern är det viktigt att regelbundet mata kompostorn med bioavfall, gärna minst varannan dag, så att temperaturen inne i kompostorn hålls över plus. Det är också bra att skära bioavfallet i mindre bitar, så att mikroberna lättare kan spjälka upp det.

Undvik att blanda om kompostmassan på vintern, eftersom det kyler ner den. Täck bara bioavfallet med torrströ när du fyller på kompostorn.

Torrströet gör kompostmassan luftig. Strö på torrströ varje gång du lägger bioavfall i kompostorn ungefär 50 % av mängden bioavfall.

Kompostorn bör vara tom till 2/3 på hösten, så att det ryms bioavfall i den fast den fryser. Du kan fylla på den fast den är frusen - den blir bara fortare full. Om du behöver tina upp kompostmassan så gör det försiktigt, till exempel genom att gräva ner en kanister fylld med hett vatten i kompostmassan. Lycka till!

Text och bild Pia Grankvist

Ekorosk sköter tömningen av bioavfall

Ansvar för tömningen och transporten av bioavfallet har flyttat över till Ekorosk från och med 18.7.2023 enligt den ändrade avfallslagen. Det här innebär att hushållen ska kontakta Ekorosk i alla ärenden som gäller bioavfallskärlet, till exempel om kärlet inte har tömts som det borde eller om det har gått sönder. När man flyttar ska man också kontakta Ekorosk om bioavfallskärlet. Alla frågor som gäller energiavfallet riktas fortfarande till det avfallstransportbolag som hushållet gör eller har gjort ett avtal med.

Efter en del utmaningar i början så har insamlingen av bioavfallet kommit bra igång. De flesta problemen berodde på ett sys-

temfel som nu har korrigerats och tömningarna fungerar nu normalt berättar Ekorosks logistikingenjör **Jussi Mäkelä**.

I vinter har vi haft långa köldperioder som har orsakat utmaningar istället med både utrustningen och frusna kärl.

- Det är viktigt att man skottar bort snön runt sopkärlen, så att chauffören enkelt kan tömma dem. Också på sommaren är det viktigt att kärlet syns tydligt, säger Mäkelä.

Text och bild:
Essi Backlund

Kom ihåg att anhänga om kompostering

Kompostering måste anhängas från Österbottens avfallsnämnd med blanketten "Undantag för separat insamling av bioavfall" som finns på avfallsnämndens hemsida www.ekosko.fi. Beslutet om kompostering kommer skriftligt hem. Beslutet kommer också till Ekorosk och vi avslutar bioavfallstömningarna.

Snön fungerar som extra isolering runt kompostorn på vintern.